

IPMS ISRAEL

מאגדת כללי שיפוט

מבוא

בכל שנה מועדון בוני הדגמים עורך תערוכה הכוללת תחרות דגמים, וזאת במסגרת תחילת שנת הפעילות. לועד המועדון אחריות על ארגון הכנס, כללי השיפוט, קטגוריות השיפוט והשופטים.

חברי המועדון יונתן פוליאקוב ודניאל שוך מיוזמתם עמלו וטרחו והביאו לכתב את מאגדת השיפוט החדשה וזאת אחרי מחקר תרגום והתאמה של נהלי שיפוט ממועדוני דגמים ברחבי העולם. מועדון בוני הדגמים מוקיר את עבודתם של יונתן ודניאל ומערך את יזמתם ונכונותם לסייע ואני מודים להם על כתיבת מאגדת זו.

אנו מקווים שפרסום המאגדת יעזור לחברי המועדון לשפר את בניית הדגמים שלהם, ויכווין אותם כך שיהיו מקצועיים יותר ויעמדו בכללי התחרות והשיפוט.

במאגדת זו נביא הנחיות וקווים מנחים לקיום תחרות, תהליכי שיפוט ומתן פרסים, לטובת חבר השופטים ולכלל ציבור הבונים חברי המועדון. המאגדת אינה מיועדת אך ורק לחבר השופטים בתחרות אלא נועדה לשימוש כללי של חברי המועדון (וכאלה שאינם חברים בו עדיין). עבור השופטים מביאה המאגדת כללי שיפוט לטובת פשטות ואחידות תהליך השיפוט. עבור המתחרים מציגה המאגדת את עקרונות השיפוט של תחרויות המועדון, ולכלל הבונים מאפשרת המאגדת נקודת מבט אובייקטיבית להתבוננות על דגמים. המטרה היא בראש ובראשונה שיפור והעלאת איכות בניית הדגמים דרך הבהרת הדגשים בהם הדגמים נבחנו והופכים ל"זוכים". בעזרת מאגדת זו ברצוננו להציג נקודות לבניה טובה יותר, לתקן אי בהירויות במהלך התחרויות ובכך להפוך את תהליך התחרות ליותר שקוף ומהנה לשופטים ולבונים כאחד.

המאגדת מבוססת על כללי תחרות ושיפוט IPMS ממספר מדינות, עם התאמה לצורכי IPMS ישראל (למשל, הרחבת הגדרת OOB).

בהמשך מאגדת זו, אלא אם לא נאמר אחרת במפורש, כללי השיפוט מתאימים לכל דגם פלסטיק, גם אם הדוגמה המובאת היא של מטוס, כלי רק"מ וכיו"ב ("חופה" שוות ערך ל"חלון", "משטח היגוי" לא מיושר שווה ערך ל"גלגלי היגוי" שאינם מיושרים וכו').

התחרות

תחרות בניית הדגמים היא בעיקרה דרך לתת הערכה והיזון חוזר לאיכות הבניה, ונועדה לשמש אבן בוחן לאיכות העבודה המושקעת על ידי הבונה. מטרתה לנסות ולהגיד מהו "טיב" הבניה של דגם הניצב בפני שופטי התחרות, היכן דגם זה נמצא בסקאלה באותה התערוכה וכיצד ניתן לשפר ולהשתפר. על אף שבסופו של דבר תוצאות השיפוט הינן סובייקטיביות, מנסה מאגדת זו להביא לכך שהתוצאה תהיה אחידה עד כמה שניתן, וכך למזער השגות (תלונות ואף עלבון) על ידי קביעת אמת מידה קבועה ואחידה ובסיס של כללי שיפוט. היות שאלה כללים בסיסיים, הם חופפים ברובם בין הקטגוריות השונות של הדגמים ואף מהווים כללים לבניה טובה ללא קשר לתחרות עצמה.

כל הדגמים המוצגים בתחרות נדרשים ברישום מראש בכתב באמצעות מילוי ושליחת טופס הדוגמה המצורף למאגדת זו, עבור כל דגם, **עד חודש לפני התחרות**. על הבונה לציין את כל הפרטים הנדרשים על הדגם. השיבוץ לקטגוריות יעשה על פי שיקול דעת השופטים לפני התחרות. כדי שלא יהיו קטגוריות עם פחות מארבעה דגמים, לעיתים יאוחדו קטגוריות קרובות.

כרטיס התצוגה יכלול את פרטי החבר, תאור הדגם, קנה המידה ותאור קצר של ייחוד הדגם ואופן הבניה. כמו כן ירשם הגודל הפיזי של הדגם כדי להקצות לו מקום על השולחנות.

מועדון בוני הדגמים בישראל ת.ד. 65131, תל אביב 6165101

ipmsisrael@hotmail.com

www.ipmsisrael.co.il

שופטים בכלל הקטגוריות חייבים להיות בנוי דגמים שזכו לפחות בשלוש תעודות (הצטיינות או מעלה) בתערוכות שנתיות קודמות, רצוי שיהיו חברים רשומים במועדון בנוי הדגמים

השופטים מבצעים עבודתם במסגרת ועדת התחרות אשר מנהלת את התחרות מטעם ועד המועדון.

כל החלטות השופטים הן סופיות.

שופטים יזוהו בתחילת יום התחרות, ויזוהו הקטגוריות שעליהן הם אחראים.

לאחר הכרזת הזוכים ותאפשר לחברים שיחה עם השופטים על מנת לקבל הסברים לגבי החלטת השיפוט ומתן משוב לבונים על איכות הבניה שלהם. אין הכוונה ששיחה זו תכלול ערעורים על החלטות, לא תתבצע שום השוואה בין דגמים שונים במהלך השיחה ולא ינתנו הסברים השוואתיים.

שופטים רשאים לבקש הסברים והוכחות מבונה לצורך השיפוט (ראה בהמשך).

שיפוט של דגמים לא מתבצע בצורה השוואתית בין הדגמים באותה התחרות, אלא נשפט כל דגם בפני עצמו באותן הכללים.

שופטים לא יצינו תוצאות בשום חלק של התחרות או יקיימו שיחה עם הבונים עד סיום השיפוט והכרזת הזוכים.

השופטים רשאים להתחרות, אולם לא בקטגוריות אותן הם שופטים. השופטים לא ינסו להשפיע על שיפוט הדגמים שלהם.

שופטים רשאים לבקש עזרה ולהיוועץ בשופטים אחרים במהלך השיפוט, בתנאי שאינם מתחרים באותה הקטגוריה.

כל השיפוט יעשה בעזרת אותם הכללים, ואותם הקריטריונים יהיו מיושמים על כלל הדגמים בתחרות **באותה הקטגוריה**. (מובן שהכוונה היא שלא ניתן לשפוט אותו דבר בנייה מנייר לעומת בנייה מפלסטיק..)

אם דגם של שופט מועמד לזכייה בפרס מיוחד, אותו השופט לא יכול ליטול חלק בהצבעה על אותו הפרס.

כלל הזהב אשר מנחה את השופטים: "שפוט את עבודתם של אחרים בדיוק כפי שהיית רוצה שישפטו את דגמיך שלך".

אם לשופט ישנה הכרות מוקדמת עם דגם מסוים - רמת פירוט, עבודה נוספת אשר בוצעה וכו' - והמידע מגיע ממקור "פתוח" כגון אתר אינטרנט, פייסבוק או פגישות מועדון, חייב השופט לחלוק את המידע הזה עם חבר שופטים ולהתחשב בכך במהלך השיפוט. אך במידה שהיכרותו של השופט נובעת מהכרות עם הבונה עצמו ועבודתו, ומידע זה אינו נגיש לכלל הציבור, לא רשאי השופט להשתמש במידע זה לצורך שיפוט או להכניס אותו לשיקול לנושא השיפוט.

אספקטים נוספים לשיפוט

השיפוט יעשה במספר "מעברים" לצורך הגעה להחלטה, במטרה לצמצם ולפשט את תהליך השיפוט. בכל מעבר ההסתכלות מבוססת על כללים בסיסיים, במבט מהכלל אל הפרט. מעבר ראשון נועד לצמצם את כמות הדגמים לשיפוט מעמיק, כאשר הצמצום יתבצע על ידי בדיקה של כלל הדגמים בקטגוריה ועמידתם בכללי הבניה הבסיסיים כגון קווי תפר, סימני דבק או איכות ההדבקה. מעבר נוסף יתבסס על התעמקות מעבר לכללים הבסיסיים, והוא זה שבדרך כלל יקבע את מעמדו של כל דגם.

מעבר לכללים הבסיסיים, כלל נוסף, אך חשוב לא פחות, הינו עקביות בבניה. דגם חייב להיות בנוי בצורה עקבית ובאותה רמה. לשם המחשה, דגם בו נצבע כל מחוג וכפתור בתא הטייס, אך בתי כני הנסע נצבעו בצבע אחיד ללא התייחסות לקופסאות או מכלי גז (אם קיימים) אינו בנוי באופן עקבי.

Weathering אינו כלל, ושופטים יסתכלו על איכות הגימור וכיצד הוא **מתבטא על הדגם המוגמר**, בין אם הדגם הוא weathered או לא. הכלל נכון לשאר האפקטים.

לא תמיד אפשר לומר אלו סוגי שגיאות יפגעו בדירוג, היות שכללים בסיסיים אינם מדורגים. כאן בא לידי ביטוי ה"שיפוט", וכל דגם ייבחן בזכות עצמו על מכלול יתרונותיו וחסרונותיו.

כמות העבודה שהושקעה בבניית הדגם אינה מהווה קריטריון בפני עצמו, אך על השופטים לבחון את כמות העבודה אשר הושקעה בדגם, בעיקר אם ההבדלים הם בין קיט מודרני ברמת פירוט ודיוק גבוהה לעומת קיטים ישנים עם תוצאות מוגבלות.

במקרה כזה, אם תהיה תוצאה זהה, תינתן עדיפות לדגם בו הושקעה כמות עבודה רבה יותר (לשם דוגמה, מטאור של Classic Airframes אל מול מטאור של Airfix שנבנו לאותו סטנדרט).

נזק לדגמים בעת השיפוט

במידה שדגם ניזוק נזק מינורי במהלך ההובלה ורמת הנזק היא סבירה בעיני הבונה (כגון פגיעה באנטנות, צינורות פיטו, מספר גדרות סיפון), רשאי הבונה לציין על כרטיס התצוגה "ניזוק בהובלה" ולפרט את רמת הנזק. שופטים לא יורידו בדירוג הדגם בשל נזק מינורי זה.

אם דגם יינזק במהלך השיפוט, ירשמו השופטים שהם אחראים על הנזק ושהנזק לא היווה גורם הפוגע בדירוג, ויחתמו בתחתית כרטיס התצוגה (רצוי גם להעביר התנצלות אישית לבונה מטעם השופטים).

מועדון בוני הדגמים בישראל

כללים אלו הם אלו עליהם שופטים ישפטו וידרגו את הדגמים במהלך מעברי השיפוט בתחרות. אלא אם מדובר בקטגוריית הדיורמות, הבסיס לא מהווה חלק בדירוג הדגם ולא ייכלל בשיפוט.

בניה כללית

- 1.1. פגמים במבנה הדגם כגון: פלאש, קווי חיבור, sink marks, ejector pin marks ופגיעות ייצור הדגם לא נראים.
- 1.2. קווי חיבור חלקים סגורים ברמה שמתאימה לדגם, ומתאימים לקנה מידה ושארית הדגם.
- 1.3. פרטים שנפגעו במהלך העבודה משוחזרים לרמה שהיא עקבית לשאר הדגם :
 - 1.3.1. יישור של חלקים מודבקים בהתאם לדגם.
 - 1.3.2. שחזור מתאר שאבד במהלך בניה ושיוף.
- 1.4. החלק התחתון של הדגם צריך להיות עשוי באותה הרמה כמו חלקו העליון של הדגם.
- 1.5. חלקים שנוספו אם מקיטי פירוט אם בבניה עצמית, לא יהיה בולטים לעין כתוספות ויאחדו עם שאר הדגם:
 - 1.5.1. סימני יציקה, קיפולי PE וכו' לא יהיו בולטים.
- 1.6. מה היה היקף עבודה של הדגם (דגם ישן, היקף הסבה).

חופות וחלקים שקופים

- 1.1. נקיים מסימני דבק.
- 1.2. מותקנים בצורה התואמת לשאר הדגם (חיבורים מותאמים למרווחי פאנלים).
- 1.3. חלקים ללא שריטות או סימני צבע.
- 1.4. מסגרות החופות והחלונות יהיו בעלי קווים חדים ברורים ואחידים.

פרטים

- 1.1. לשאוף שפרטי הדגם, כגון דלתות, פתחים או אנטנות, יתאימו לקנה המידה של הדגם.
 - 1.1.1. צריך למנוע ככל הניתן את אפקט ה-See Through (כאשר בשל אופי הקיט ישנו חלל פתוח מהכנסים לזנב).
 - 1.1.2. פתחים של תותחים, ונטים, כונסים וכו' צריכים להיות פתוחים או להדמות לפתוחים בהתאם לקנה המידה של הדגם.
- 1.2. כל הפרטים שנוספו לקיט על ידי הבונה צריכים להתאים לקנה המידה של הדגם.
 - 1.2.1. פרטים נוספים לדגם צריכים להיות בנויים באותה הרמה כמו הדגם הבסיסי אליו הם מתווספים.
 - 1.2.2. כל הפירוט המבני הנוסף צריך להשתלב היטב בדגם עצמו ולהיות בנוי בהתאם לשאר הדגם ולקנה המידה של הדגם.

צביעה וגימור

- 1.1. הדגם המוגמר יהיה ללא סימני בניה (שאריות דבק, סימני שיוף, טביעות אצבע או אי התאמות בין פלסטיק של הדגם לבין חומר מילוי).
- 1.2. גימור צריך להיות נקי אחיד וחלק, אם הדגם מדמה פגם בצבע של הכלי אמיתי הוכחה לכך תידרש להיות מוצגת לשופטים.
- 1.3. לא יהיו סימני צביעה, כגון סימני מכחול, "קליפת תפוז" או "אבקה" באזורים מסוימים. דרייבראש לא יהיה בולט ככזה (לדוגמה, אם סימני פליטה לאורך כנף נעשו בשיטה זו, יהיה עליהם להיות זהים ככל שניתן למציאות, מבלי להסגיר את שיטת הביצוע).
- 1.4. לא יהיה הבדל בברק הדגם באזורים שונים אלא אם כן הדבר במקור, הוכחה לכך תידרש להיות מוצגת לשופטים.
- 1.5. מעברי צבע חדים יהיו ללא זליגות צבע.
- 1.6. מעברי צבע רכים (feathered) יהיו בהתאם לקנה מידה וללא "ברירות צבע".
- 1.7. Weathering יהיה בהתאם לקנה מידה ולאופן התפעול במציאות (למשל גודל אזורים של קילופי צבע, סכימה חורפית עם דימויי אבק, גימור נקי על מטוס בעל היסטוריה מבצעית ארוכה).
- 1.8. צבעים וגוונים של צבעים לא ישמשו לקביעת דיוק הדגם לכל כיוון. סכימות לא סטנדרטיות יידרשו להוכחה לשופטים.

מועדון בוני הדגמים בישראל ת.ד. 65131, תל אביב 6165101

ipmsisrael@hotmail.com

www.ipmsisrael.co.il

- 1.1. צריכים להיות מותאמים לקווי הדגם ולשבת טוב על כל המשטחים של הדגם.
- 1.2. צריכים להיות מותאמים לדגם במציאות ומיושרים לדגם (הוכחה לסטיות תידרש להיות מוצגת לשופטים).
- 1.3. ללא סימני הדבקה.
- 1.4. ללא "סילברिंग" או בועות אוויר.

מועדון בוני הדגמים בישראל

תעופה

בניה כללית

1. כנפיים וזנבות יהיו באותן זוויות שמאל/ימין.
2. כנפיים ומייצבים אחידים ובזווית נכונה בכל ההיטלים.
3. זוויות חיבורי גוף כנפיים וגוף מייצב יהיו זהים לשני הצדדים ואחידים בכל ההיטלים.
4. בתי מנועים יהיו בזווית הנכונה בכל ההיטלים.
5. כני נסע מיושרים למבנה המטוס ובזווית הנכונה.
6. חימוש מותקן בזווית נכונה ועשוי ברמה של הדגם.
7. weathering, אם קיים, יהיה בהתאם לקנה מידה של הדגם (כגון גודל קילופי צבע) ובהתאם לדגם של המקור המיוצג ועליו להיות אחיד בכל הדגם.

פרטים

1. הוספת פירוט תהיה בהתאם לקנה מידה ואחידה לאורך הדגם.
2. אזורים נפתחים (מנועים, תאי חימוש או אוויוניקה) יהיו עשויים באותה רמה של שאר הדגם.

רק"מ

בניה כללית

1. קנים , מיכלי דלק , אגזוזים ללא סימני "תפר" במקרה שמדובר ב 2 חצאים מודבקים והשיוף לא "מוערך" את העיגוליות.
2. אגזוזים, לוע תותחים ומקלעים יהיו פתוחים או יראו פתוחים במידת האפשר (אלא אם מותקן כיסוי).
3. זחלים מותקנים עם התבנית לכיוון הנכון וישרים וניצבים לקרקע.
4. גלגלי הסע וזחלים מותקנים בצורה המתאימה לקרקע וגלגלי הסע מותקנים ונוגעים בזחל.
5. זחלים רפויים ידומו בהתאם.

פרטים

1. התאמת עובי חלקים לקנה המידה (מגיני בוץ לדוגמה)
2. המחשת פרטים כגון סימני ריתוך, מסמרות, ברגים, ידיות.
3. הוספת כבלי חשמל לפנסים, מטולי רימונים וליצוד חשמלי אחר בהתאם לצורך.
4. פירוט יהיה בהתאם לקנה מידה ובטקסטורה מתאימה. (לדוגמא , משטחי "אנטיסליפ" , משטחים יצוקים ועוד)
5. במידה שנספדו זיוודים חיצוניים יהיה החיבור שלהם לרק"מ בצורה הגיונית ורצוי לדמות את משקל הזיווד.
6. אם קיים, weathering יהיה בהתאם לקנה המידה, לאופן תפעול הרק"מ ואזור התפעול (שאריות בוץ חום בדגם מדברי למשל).
7. אנטנות – ייצגו את המציאות, עובי, אורך ומיקום.
8. צביעת הגומי בגלגלים בגוון ובשטח הנכון.

מועדון בוני הדגמים בישראל

בניה כללית

1. אם אינם קיימים ברכב אמיתי, קוי חיבור ימולאו וישופו.
2. קווי יציקה לא יהיו על הצמיגים אלא אם קיימים בצמיג האמיתי.
3. מרווחים בין גוף ומרכב ימולאו כדי להתאים לקנה המידה.
4. כל הגלגלים נוגעים בצורה אחידה בקרקע ומיושרים בכל ההיטלים (גם אם מסובבים).
5. אם קיים, weathering יהיה בהתאם לקנה המידה ולאופן תפעול.

פרטים

1. הוספת פירוט תהיה בהתאם לקנה המידה ואחידה לאורך הדגם.
2. חלקים נפתחים יהיו עשויים באותה רמה של שאר הדגם.
3. פירוט פנים וחוץ יהיה בהתאם לקנה מידה.

ספינות

בניה כללית

1. מבני סיפון ישרים וניצבים בהיטל קדמי.
2. תרנים ישרים ומקבילים זה לזה ובזווית מתאימה למקור.
3. ריגינג לא יגרום לכיפוף תרנים ותומכות.

פרטים

1. פרטי PE יהיו אחידים וצבועים, כולל בחיבורים וקיפולים.
2. ללא סימני דבק.
3. ישרים ואחידים בחיבורים.

דמויות

דמויות יידמו לדמות אמיתית / חיה. המטרה היא לבחון עד כמה הבונה הצליח להפיח חיים בדמות זו.

1. קיפולי בגד ופרטים אחרים משוחזרים במידה שנפגעו במהלך הבניה.
2. כל הציוד מחובר בצורה הגיונית לדמות (למשל ללא מימיות "תלויות באוויר" ומודבקות למכנס).
3. כל הציוד והרצועות (נשק, רכיבה) מתארים משקלם ואופן נשיאתם.
4. כפות רגליים נוגעות בקרקע בצורה הגיונית.
5. בד, עור, מתכת צבועים בגוונים ומתארים ברק אופייני להם.
6. הצללות במידת הצורך באזורים הדורשים זאת (כגון מתחת לאפודה).
7. עיניים סימטריות.
8. אבק ולכלוך צריך להתאים לדמות, לקנה המידה ולאזור מתואר.

חלל ומד"ב

באופן כללי, הכללים משאר הקטגוריות מתאימים גם כאן, היות שדגמים אלו לרוב הנם שילוב של כל מה שתואר לעיל. במקרים רבים מדובר כאן בהסבות עם "קיטבאשינג" וכאן הדגש יהיה בעיקר על התאמה של חלקים שונים לכדי כלי אחד.

קטגוריית What if תיכלל בקטגוריית מד"ב.

מועדון בוני הדגמים בישראל ת.ד. 65131, תל אביב 6165101

ipmsisrael@hotmail.com

www.ipmsisrael.co.il

דירמות

דירמות הן בדרך כלל דגם אחד או יותר המוצגים ביחד לכדי תפאורה אמינה, לצורך יצירת סיפור או יצירת תחושה או אווירה מסוימת.

הסיפור לא יהיה קריטריון בבחינת רמת בניית הדירמה, אך במידה ששתי דירמות או יותר יהיו זהות ברמתן, יוכל אופן הצגת נרטיב יעיל או קיומו של "סיפור" באופן כללי להטות את הכף.

מרכיבי הדירמה יישפטו על פי הכללים המתוארים למעלה, כאשר כללים בסיסיים אלו יורחבו הפעם גם על כלל הרכיבים בדירמה, כולל הבסיס. אחד הדברים החשובים הוא גם אחידות העבודה לאורך כלל הדירמה (כגון רק"מ, דמויות, קרקע, ציוד נלווה).

הצגתה של דירמה על בסיס תדורג על פי אמינות הבסיס, ואמינות והגיון של מיקום רכיבי הדירמה באותו הבסיס.

בקטגוריית הדירמות, בנוסף לכללים הבסיסיים, תישפט כל דירמה גם כפן התאמה הטכנית, קרי החיבורים בין הדגם לבסיסו והתאמה לקנה מידה של הבסיס ורכיביו.

נייר

דגמי נייר ייבדקו לפי הכללים של שיפוט דגמי פלסטיק בתוספת היבטים מיוחדים לדגמי נייר:

1. מקוריות/תכנון עצמי.
2. ללא סימני דבק.
3. עיגול חלקים בצורה חלקה ללא "שברים".
4. העלמת נקודות חיבור "לבנות" בין המקטעים השונים.
5. הדפסה ללא "מריחת צבעים".
6. פירוט נוסף כגון תא טייס, מכלול כני נסע, חימוש ועוד.

עץ

1. גוף הספינה - סימני דבק, שיוף, דיפון כפול או בודד, עוקב אחרי הצלעות.
2. סיפון הספינה - מצופה או לא.
3. תרנים ישרים, מחזיקי המפרשים בזווית הנכונה ואופקיים.
4. חבלול עומד ורץ.
5. סולמות.

מועדון בוני הדגמים בישראל

מועדון בוני הדגמים בישראל ת.ד. 65131, תל אביב 6165101

ipmsisrael@hotmail.com

www.ipmsisrael.co.il

פרט למקרים בהם קבוצה של חברים מציגה מיצג קבוצתי, כל הדגמים יהיו עבודתו של בונה אחד, אשר מספר חבר המועדון שלו יהיה רשום על כרטיס התצוגה.

הדגם יותאם לקטגוריה על פי הפרטים בכרטיס הדגם ולפי שיקול חברי הוועד ויושב ראש צוות השופטים.

כל הדגמים לתחרות נדרשים ברישום בכתב אצל ועד המועדון עד חודש לפני התחרות. השיבוץ יעשה על פי הקטגוריה הקרובה ביותר על פי שיקול דעת. כרטיס התצוגה יכלול, פרט למספר חבר, את תאור הדגם, קנה המידה ותאור קצר של הדגם ואופן הבניה. תאור הדגם יכלול גם את גודלו הפיזי כדי להקצות שטח שולחן מתאים.

בדגמים בהם נעשה שימוש בתוספות רבות, או שנבנו בבניה עצמית, יצוין הדבר על גבי כרטיס התצוגה וירשמו פרטים כלליים המעידים על אופן ביצוע התוספות ואופיין.

דגמים אשר זכו בתחרויות קודמות של המועדון לא יכולים להתחרות פעם נוספת. סייג יחיד לכך: כאשר דגמים אלו נוספים או מוצגים כחלק מדירומה גדולה יותר בה דגם הזוכה משנה קודמת אינו מהווה חלק ניכר (פחות משליש של כלל המיצגים של הדירומה).

דגמים שמהווים דוגמאות (תצוגות תכלית) של מוצרים (דגמים, תוספות, מדבקות וכו') אשר עדיין לא ניתנים לרכישה לא יהיו זכאים להשתתף בתחרות, ושופט יהיה רשאי לפסול דגם כזה אם ייודע הדבר במהלך השיפוט.

הגדרות התחרות ושיפוט

שיפוט הדגמים יעשה על פי כללי השיפוט שצוינו לעיל, על פי איכות בניה ועבודה, וקרבה למציאות.

דגמים יכולים להיות מכוסים בלוחות שקופים במהלך התערוכה אך לצורך שיפוט הבונה יידרש להסירם. **השופטים לא ירימו כיסויים אלו - הבונה עצמו יעשה זאת.** בונה אשר לא יסכים להסרת הכיסוי יביא בחשבון שהדגם לא יכול להיבחן כמו שצריך במסגרת התחרות ע"י השופט וכי הדבר יכול לפגוע בשיפוט.

הסבה: דגם ייחשב מוסב או מפורט אם יותר מ-10% מהדגם המקורי שונו או שהדגם מייצג גרסה שונה מזו שמגיעה בקיט המקורי. בנוסף לכללים הבסיסיים בהם על הדגם לעמוד בעת השיפוט, שופטים יבדקו גם מורכבות ההסבה (הבדל בין הוספת אף / החלפת צריח, לבין שינויים מבניים גדולים המציגים גרסה שונה בתכלית, כגון רכבי הנדסה על בסיס תובה, שינויי מנוע או מספר מושבים במטוס).

דגם בבניה עצמית יכול לכלול פריטים מקיטים שונים, אך ללא קשר לייעודם המקורי, פרט אולי לחלקים קטנים כגון גלגלים, מקלעים וציוד נלווה. דגמים אלו יישפטו במהלך התחרות בנוסף גם על איכות עבודת ההרכבה וההתאמה של חלקים שונים לכדי כלי אחד.

בקטגוריית הדמויות, דמויות בודדות או קבוצות של דמויות לא יסווגו כדירומה במידה שנעשה שימוש בפריטי עזר המסופקים בקיט של דמויות בלבד.

במידה שדגם מחובר בצורה בלתי הפיכה לבסיס, ייתכן שיידרש הבונה לספק הוכחות לטיב הבניה והעבודה בצד אשר לא ניתן להגיע אליו במהלך השיפוט.

בקטגוריית הדירומות, בנוסף לכללים הבסיסיים, תישפט כל דירומה גם בפן החיבורים בין הדגם לבין בסיסו והתאמה לקנה מידה של הבסיס ורכיביו.

קטגוריות שיפוט ופרסים

כדי לאפשר לשופטים לבצע את משימתם, מחולקים הדגמים בתחרות המועדון למספר קטגוריות. מספר הקטגוריות בכל שנה עשוי להשתנות בהתאם למספר המתחרים הרשומים מראש בכל קטגוריה. חלוקה זו נעשית על מנת לאפשר השוואה הוגנת, עד כמה שניתן, בין שלל הדגמים. במידה שיש בקטגוריה פחות דגמים מהמינימום הנדרש, יועברו הדגמים לקטגוריה סמוכה ויישפטו בהתאם, למשל כלי טיס יחיד בייצור עצמי, יישפט על איכות בניה בלבד אך יקבל יחס של דגם רגיל.

בכל קטגוריות השיפוט יינתנו פרס שלישי, שני וראשון, וכן אפשר שיצוינו בונים נוספים. תעודות הצטיינות יינתנו על פי שיקול דעת השופטים בלבד, או לא יינתנו כלל.

אם רמת הבניה של הדגמים שזכו במקום ראשון ושני גבוהה בצורה משמעותית מרמת הבניה בקטגוריה בה השתתפו, ייתכן כי לא יינתן פרס על מקום שלישי באותה הקטגוריה.

במידה שבכל הקטגוריה ישנם פחות משלושה מתחרים שונים, יינתנו פרס ראשון ושני בלבד.

ככלל, ישנה אפשרות של מתחרה יחיד אשר זוכה בכל שלושת הפרסים.

קטגוריות השיפוט להלן מובאות להמחשה, וניתן להפעיל גמישות. למשל, לא מן הנמנע שבשנה אחת כל דגמי הרק"מ והארטילריה שאינם בבניה עצמית יהיו בקטגוריה אחת. שעל פי הכללים שהובאו לעיל ניתן להסתכל עליהם בצורה אחידה.

בניה מהקופסה (OOB)

דגמים אשר בנייתם הינה מתוך דגם אותו ניתן לרכוש, ללא קשר חומר ממנו עשוי הדגם. רק חלקים אשר סופקו בקיט ומופיעים בהוראות ההרכבה של הקיט רשאים להיות מוצגים על הדגם.

מותר להוסיף אנטנות, כסאות **א** חגורות, ניתן להשלים עם שינויים נוספים, שאסורים על פי קריטריונים בתחרויות בעולם – כגון פתיחת חופה שהגיעה בקיט ללא אפשרות זו. דגמים אשר בהם התבצעו תוספות מעבר להוספות מינוריות כגון פתיחת חופה, הוספת חגורות, הוספת אנטנות, הוספת חבלול ומעקות, לא ייכללו בקטגוריית בניה מהקופסה.

בעת התחרות מומלץ לספק הוכחות לשופטים (כגון הוראות הדגם) על מנת להוכיח את הזכות להתחרות בקטגוריה הספציפית.

בקטגוריה זו לא ניתן להחליף חלקים בחלקים נוספים אשר שייכים לדגם או דגמים אחרים, ולא ניתן לשנות או להחליף חלקי מבנה משמעותיים בבניה עצמית.

מועדון בוני הדגמים בישראל

מועדון בוני הדגמים בישראל ת.ד. 65131, תל אביב 6165101

ipmsisrael@hotmail.com

www.ipmsisrael.co.il

תעופה

תעופה קנה מידה גדול (1:32 וגדול יותר)

תעופה קנה מידה בינוני (בין 1:72 לבין 1:32)

תעופה קנה מידה קטן (1:72 וקטן יותר)

תעופה – בניה עצמית (כל קנ"מ)

תעופה אזרחי (כל קנ"מ)

מסוקים (כל קנ"מ)

רק"מ וארטילריה (לא כולל רכב צבאי רך)

רק"מ גדול (1:35 ומעלה)

רק"מ קטן (1:35 ומטה)

רק"מ – בניה עצמית (כל הקנ"מ)

ארטילריה וציוד צבאי גדול (1:35 ומעלה)

ארטילריה וציוד צבאי קטן (1:35 ומטה)

רכב צבאי רך

רכב קנה מידה גדול (1:35 ומעלה)

רכב קנה מידה קטן (1:35 ומטה)

רכב בניה עצמית

אוטומוטיב (מכוניות, אופנועים)

רכב אזרחי (פרטי, מסחרי, מרוץ, משאיות, רכבות) קטן (1:48 ומטה)

רכב אזרחי (פרטי, מסחרי, מרוץ, משאיות, רכבות) גדול (1:47 ומעלה)

דiorמות

דiorמות קטן (1:48 ומטה)

דiorמות גדול (1:47 ומעלה)

מדע בדיוני ופנטזיה (כל קנ"מ)

ייתכנו תוספות במידה וכמות המתחרים תאפשר, לפי חלוקה לקטגוריות סרטים וקנ"מ

מועדון בוני הדגמים בישראל

מועדון בוני הדגמים בישראל ת.ד. 65131, תל אביב 6165101

ipmsisrael@hotmail.com

www.ipmsisrael.co.il

כלי שיט

ספינות קטן (1:700)

ספינות בינוני (1:699 עד 1:350)

ספינות גדול (1:349 ומעלה)

דמויות (כל קנ"מ)

ייתכנו תוספות במידה שכמות המתחרים תאפשר, לפי חלוקה לקטגוריות

דמויות קנ"מ קטן

דמויות קנ"מ גדול

חצי דמות / פסלונים

נייר

נייר תעופה.

נייר רק"מ.

נייר דמויות ובעלי חיים.

נייר קנ"מ קטן – אם יש צורך בכך.

ספינות, מד"ב.

עץ

ייתכנו תוספות במידה וכמות המתחרים תאפשר, לפי חלוקה לקטגוריות

ספינות (כל קנ"מ)

מבנים (כל קנ"מ)

מועדון בוני הדגמים בישראל

מועדון בוני הדגמים בישראל ת.ד. 65131, תל אביב 6165101

ipmsisrael@hotmail.com

www.ipmsisrael.co.il

"למה דגם זה לא זכה, תראו פירוט על..."

– שאלה הנשאלת בסיימה של כל תערוכה כמעט, ובדרך כלל התשובה עליה פשוטה ואפשר לסכמה בשתי מילים: כללים בסיסיים. דגם רק"מ עם צריח פתוח ומפורט בשלל תוספות, אך עם זחל עקום עם גלגלים לא אחידים דומה לטירה בנויה על החול. יסודותיו רעועים, ולכן לא עמד במספר כללים בסיסיים.

"כל הדגמים כאן טובים והתחרות השנה היתה קשה, איך ניתן לבחור זוכה?"

– גם משפט זה הינו מנטרה כמעט קבועה בתחרות השנתית, אך התשובה לכך פשוטה, בעזרת שימוש בכללים בסיסיים אלו שופטים מעריכים ובוחנים כל דגם ודגם, ובעזרת השוואה מצליחים להגיע לכדי זוכים.

דיוק

"דיוק" – דיוק של 100% הינו מטרה נעלה, אך לרוב בלתי ניתנת להשגה. היות שכך אין כוונה לשפוט לפי דיוק בלבד. בזמן ששגיאות דיוק גדולות בדרך כלל קל לזהות, המצב הופך להרבה יותר מסובך ככל שיוצרים לפרטים, ויכול להוביל לאי הגינות במהלך השיפוט. אם למשל, שופט אחד היה בעברו קצין תחזוקה בטייסת פאנטומים, יוכל הוא בוודאות למצוא פגם מסוג כזה או אחר בכל דגם פאנטום המוצג בתחרות. ולכן בבואו לשפוט דגמים במטריית דיוק, כלל המתחרים שבאותה שנה לא הביאו דגמי פאנטום זוכים ליתרון לא הוגן, היות וכל דגמי הפאנטום היו מקבלים ציונים נמוכים יותר כאשר, סביר להניח, על שגיאות כאלו בשאר דגמי מטוס היה אותו השופט עובר ולא מציין (יש להדגיש שלא מדובר כאן על ביקורת אד-הומינם, אלא לפגם של כל אדם באשר הוא אדם).

ובאותו נושא, בוני דגמים אשר ביצעו מחקר(ים) מקיפים על הדגם שבנו ומכירים את הנושא על בוריו, עלולים להניח (לפעמים בצדק) שלשופטים יש את אותה רמת ידע. זה ייתכן, אך לא מחויב המציאות. בגלל הקהילה המאוד מגוונת שלנו אין זה אפשרי שלשופטים תהיה רמת התמחות זהה לכלל תחומי הקטגוריה אותה הם שופטים. בשל כך, נדרשת הימצאותו של מידע מעבר לכרטיס התצוגה בהישג יד (תמונות, הוראות ומידע כתוב, אם קיים). יש להניח שלא כל השופטים מכירים לעומק את הנושא (ואגב, כך גם לא כל המבקרים, ולפחות חלקם ישמחו לשמוע, לראות לקרוא ולהשכיל משיתוף הידע).

"האם שופטים הם nit pickers"

זוהי טענה אשר נשמעת רבות בסיום התחרות (ואף במהלכה). יש לזכור ולהכיר ששופטים מנסים להעריך את כלל הדגמים המוצגים בתחרות, ושבוני הדגמים טרחו והביאו את דגמיהם לצורך אותה הערכה ותחרות.

ברמות התחרות של שנים האחרונות, ההבדלים בין זוכים (והלא זוכים) הם בדרך כלל בדברים מאוד מינוריים וכפי שצוין בהתחלה, הדירוג של הדגמים הינו תוצאה של התבוננות בכללים בסיסיים של בניית דגמים, ותולדה של "מעברים" רבים בין הדגמים. זהו תהליך קשה, אך זהו בסופו של דבר רק מחמאה הגדולה ביותר לכלל חברי המועדון על רמת העבודות שהם מציגים.

"שימוש בפנסים"

– שופטים משתמשים בפנסים לצורך הארה לתוך אזורים הפחות מוארים בדגם (כגון פנים הצריח, תא הטייס). בנוסף, הארה מהצד על אזורי התפר לפעמים מהווה את ה"צל"ש או טר"ש" של הדגם. מומלץ אם כך לכלל הבונים להאיר עם פנס על דגמיהם מהצד באזורי התפר. תופעתו מה תגלו שם...

מועדון בוני הדגמים בישראל

"WEATHERING"

– ככלל דגמים עם או בלי weathering יקבלו את אותה התייחסות, והדירוג ייקבע על תוצאה סופית בלבד, כלומר המראה של הדגם **והתאמה שלו למציאות** (סביר להניח ששרמן עם נזקי קרב, לא יהיה נקי ובצביעת מפעל, וסביר גם שמטוס הצוות האווירובטי לא יהיה דהוי ועם סימני נזילות לאורך כל הגוף).

הוראות דגמים וצורך בהוכחה

יודגש כי **מומלץ** להביא את הוראות הדגמים, תמונות שעליהם התבססה הבניה וכל חומר אחר, ע"מ להסביר לשופט לגבי פירוט כזה או אחר או נזק כזה או אחר.

אין צורך להציג את החומר עם הדגמים, בשל שיקולי מקום על שולחנות התצוגה. רלוונטי ככל שהמקום מוגבל.

מועדון בוני הדגמים בישראל

מועדון בוני הדגמים בישראל ת.ד. 65131, תל אביב 6165101

ipmsisrael@hotmail.com

www.ipmsisrael.co.il

לצורך מתן דירוג לדגמים בתחרות יתבצע השיפוט על פי קריטריונים המובאים במאגדת זו

1. על השופט להשתמש בטופסי העזר המיועדים לכך. חשוב למלא שורה גם לדגם שנראה על פניו לא טוב ולהסביר במילה או שתיים למה נפסל – זה עוזר במצב של ערעור או פניה לקבל הסבר למה מישהו לא זכה.
2. מומלץ לבצע את הדירוג בשיטת ההורדה, כאשר כל דגם בתחרות יתחיל ממירב הנקודות ויורדו הנקודות בשל אי עמידה בדרישות.
3. על הדגמים לשיפוט לעמוד בקריטריונים להשטתפות בתחרות המובאים במאגדת זו.

הסברים קצרים למושגים כפי שנעשה בהם שימוש בעת השיפוט

- בניה – כל העבודה שבוצעה על הדגם אך לא כוללת צביעה.
- רמת קושי – ניתנת לפירוש בהרבה מובנים, כגון סכימה מורכבת, כמות או מורכבות מדבקות, פוזה מיוחדת של דמות, מורכבות הדגם עצמו וכו'. במהלך השיפוט ככל שהתוצאה מורכבת יותר ונעשתה טוב יותר ייזכה הדגם לניקוד גבוה יותר.
- גימור – בקטגוריות של דגמי פלסטיק (תעופה, רק"מ וכו') מורכב היבט זה של ניקוד הן בצביעה כללית והן בצביעת פרטים, אך גם מהסתכלות על "נקיון" העבודה בבניה.
- התאמה טכנית (בדיאורמות בעיקר) מתייחס להתאמה פיזיקלית של רכיבי הדיאורמה לסביבתן (קצף גלים או עקבות הזחלים למשל). כמו כן, גם התאמה של עבודת קרקע תילקח כאן בחשבון (עצים וצמחיה למשל).

מתן ניקוד לפי קטגוריות

תעופה

25%	1. בניה
50%	2. גימור
15%	3. רמת קושי
10%	4. הצגה

רק"מ

20%	1. בניה
50%	2. גימור
20%	3. רמת קושי
10%	4. הצגה

אוטומוטיב

20%	1. בניה
60%	2. גימור
10%	3. רמת קושי
10%	4. הצגה

מועדון בוני הדגמים בישראל

כלי שייט

25%	1. בניה
45%	2. גימור
20%	3. רמת קושי
10%	4. הצגה

דמויות

10%	1. בניה
70%	2. גימור/צביעה
10%	3. רמת קושי
10%	4. הצגה

דיאורמות

25%	1. בניה
45%	2. גימור
20%	3. התאמה טכנית
10%	4. מקוריות

נייר

60%	1. בניה וגימור
30%	2. רמת קושי
10%	3. הצגה

מועדון בוני הדגמים בישראל

טופס זה חייב להגיע למייל של המועדון לא יאוחר מחודש לפני מועד התחרות השנתית.

שם הדגם :	קנה מידה:	יצרן :	גודל הדגם כולל קופסת תצוגה
שם הבונה ופרטי התקשרות (מייל, טלפון):	☐ פלסטיק ☐ נייר ☐ עץ ☐ אחר פרט: _____	☐ בניה מהקופסה ☐ שימוש בקיטי פירוט ☐ תוספות בבניה עצמית ☐ דגם בנוי מסקראץ'	
מספר חבר:	אם נעשו שינויים בדגם או נוספו תוספות לדגם (כל דבר פרט לדגם שנבנה ישירות מהקופסה ללא תוספות), נא לפרט אותן כאן:		

חשוב: ביום התחרות מומלץ להביא את הוראות הבניה של הדגם, הוראות של קיטי הפירוט (אם נעשה בהם שימוש) וכן רפרנס רלוונטי.

מודגש בזאת, כי במידה שיידרש תיעוד כגון הוראות בניה, הוראות קיט פירוט, רפרנס רלוונטי ובונה הדגם לא יציג חומר, הדגם עלול להפסל

מועדון בוני הדגמים בישראל